

Η ΤΡΙΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΔΡΟΜΟΥ

ΚΑΠΟΥ Ν' ΑΝΗΚΕΙΣ

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΜΑΝΔΗΛΑΡΑΣ

8Η ΕΚΔΟΣΗ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΠΑΤΑΚΗ

Η ΤΡΙΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΔΡΟΜΟΥ

Ανήσυχoi, προκλητικοί, ανατρεπτικοί και βαθιά απογοητευμένοι από την κοινωνία των ενηλίκων στην οποία καλούνται (και αρνούνται) να συμμετάσχουν, οι έφηβοι της εποχής της κρίσης βρίσκονται διαρκώς παρόντες γύρω μας – και χωρίς να λένε πολλά, μιλάνε πάντα με τον τρόπο τους· εκνευριστικό, αστείο, αιχμηρό. Καινούριο. Και αποκαλυπτικό. Αρκεί να τους ακούσουμε καθώς θα ακούν και οι ίδιοι τη φωνή τους μέσα σε κάθε βιβλίο να αναρωτιέται «ποιος είμαι;», «πού ανήκω;» και να βεβαιώνει «κάτι έχω να πω».

Κάπου ν' ανήκεις

Ένα αγόρι που μεγάλωσε απότομα αποφασίζοντας να μη συμβιβαστεί με καμιά ομάδα, κανένα χρώμα, καμιά σημαία και καμιά πατρίδα αφηγείται την επικίνδυνα αντιφατική και γεμάτη ζωή του στο κορίτσι που έχει ερωτευτεί, με φόντο μια κοινωνία σε αναβρασμό που αναζητά κάθε νύχτα το επόμενο θύμα της.

Ύαινες

Σε μια Ελλάδα που χρεοκοπεί και εγκαταλείπεται κακήν κακώς από τους κρατούντες, ένα κορίτσι βάζει φωτιά στο σπίτι του και βγαίνει μόνο στους δρόμους μιας Αθήνας που κατοικείται πλέον από αδηφάγους λύκους, πανούργες ύαινες και αγανακτισμένους ιδεαλιστές. Μέσα σ' αυτό το κολασμένο σκηνικό, το κορίτσι μαθαίνει να επιβιώνει ανακαλύπτοντας, παράλληλα, τη δύναμη του φύλου του.

Ζωή σαν ασανσέρ

Ένα αγόρι συναντάει σ' έναν έρημο δρόμο της Φιλοθέης ένα κορίτσι που είναι φτυστό η Έιμυ Γουάινχαουζ. Το κορίτσι θα ζητήσει από το αγόρι να φιληθούν μέχρι να περάσει ένα περιπολικό. Μετά θα χωρίσουν. Από τότε ψάχνει ο ένας τον άλλο σε μια Αθήνα που αναζητά τον προσανατολισμό της ανάμεσα σε ακραίες πράξεις ακτιβισμού, κολεκτίβες ανταλλαγής αγαθών και παρέες αγανακτισμένων που ζητάνε πίσω τον κόσμο που ήξεραν.

ΚΡΑΤΙΚΟ ΒΡΑΒΕΙΟ

ΣΥΛΛΟΓΗ ΚΥΚΝΟΙ

Κάπου ν' ανήκεις

Ο Φίλιππος Μανδηλαράς γεννήθηκε το 1965 στην Αθήνα και σπούδασε Γαλλική Φιλολογία και Ανθρωπολογία. Από το 1996 ασχολείται με το παιδικό και εφηβικό βιβλίο. Εκτός από την «Τριλογία του δρόμου», έχει γράψει και τα παρακάτω βιβλία που απευθύνονται σε νέους: *Νίκη ή αυτό που φαίνεται κι αυτό που είναι* (μυθιστόρημα, 2004), *Τα μπανανόψαρα* (διηγήματα, 2007), *Υπέροχος κόσμος* (μυθιστόρημα, 2016), *Η μαϊμού του βασιδιά* (ιστορική μυθοπλασία, 2021).

Για το *Ζωή σαν ασανσέρ* έχει βραβευτεί με το Κρατικό Βραβείο Εφηβικού-Νεανικού Λογοτεχνικού Βιβλίου και για το *Υπέροχος κόσμος* με το βραβείο του περιοδικού «Ο Αναγνώστης».

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΜΑΝΔΗΛΑΡΑΣ

Κάπου ν' ανήκεις

ΣΥΛΛΟΓΗ ΚΥΚΝΟΙ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΠΑΤΑΚΗ

Θέση υπογραφής δικαιούχου/-ων δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας,
εφόσον η υπογραφή προβλέπεται από τη σύμβαση

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας (Ν. 2121/1993, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως άνευ γραπτής αδείας του εκδότη η κατά οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο (ηλεκτρονικό, μηχανικό ή άλλο) αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

Εκδόσεις Πατάκη – Σύγχρονη λογοτεχνία για παιδιά και για νέους
Συλλογή Κύκνοι – 78

Φίλιππος Μανδηλαράς, *Κάπου ν' ανήκεις*

Εικονογράφηση και σχεδιασμός εξωφύλλου: Βίλλυ Καραμπατζιά

Διορθώσεις: Αντωνία Γουναροπούλου

Σελιδοποίηση: Παναγιώτης Καπένης

Copyright© για το κείμενο Σ. Πατάκης ΑΕΕΔΕ (Εκδόσεις Πατάκη)
και Φίλιππος Μανδηλαράς, 2009

Copyright© για την εικονογράφηση του εξωφύλλου Σ. Πατάκης ΑΕΕΔΕ (Εκδόσεις Πατάκη), 2024

Πρώτη έκδοση από τις Εκδόσεις Πατάκη, Αθήνα, Φεβρουάριος 2010

Ακολούθησαν οι ανατυπώσεις Ιανουαρίου 2011, Οκτωβρίου 2012,

Ιανουαρίου 2014, Φεβρουαρίου 2016, Νοεμβρίου 2017, Μαΐου 2019

Η παρούσα είναι η όγδοη εκτύπωση, Ιούnius 2024

ΚΕΤ 6761 ΚΕΠ 246/24

ISBN 978-960-16-3440-1

ΠΑΝΑΓΗ ΤΣΑΛΛΑΡΗ (ΠΡΩΗΝ ΠΕΙΡΑΙΩΣ) 38, 104 37 ΑΘΗΝΑ

ΤΗΛ: 210.36.50.000, 210.52.05.600, 801.100.2665 - FAX: 210.36.50.069

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΑΘΕΣΗ: ΕΜΜ. ΜΠΕΝΑΚΗ 16, 106 78 ΑΘΗΝΑ, ΤΗΛ: 210.38.31.078

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΒΟΡΕΙΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ: ΚΟΡΥΤΣΑΣ (ΤΕΡΜΑ ΠΟΝΤΟΥ - ΠΕΡΙΟΧΗ Β' ΚΤΕΟ),

570 09 ΚΑΛΟΧΩΡΙ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ, Τ.Θ. 1213, ΤΗΛ: 2310.70.63.54, 2310.70.67.15 - FAX: 2310.70.63.55

Web site: <http://www.patakis.gr> • e-mail: info@patakis.gr, sales@patakis.gr

ΦΙΛΙΚΗ ΣΥΜΒΟΥΛΗ:

ΦΙΛΕ ΑΝΑΓΝΩΣΤΗ,
ΑΝ ΔΕΝ ΜΠΟΡΕΙΣ ΝΑ ΒΓΑΛΕΙΣ ΤΗΝ ΟΠΑΔΙΚΗ ΣΟΥ ΦΑΝΕΛΑ,
ΚΑΛΥΤΕΡΑ ΝΑ ΜΗΝ ΠΡΟΧΩΡΗΣΕΙΣ ΑΛΛΟ.

ΟΤΙ ΥΠΗΡΧΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ να μετακομίσουμε, και μάλιστα στην Αθήνα, το ήξερα. Ο πατέρας μου είχε μια πολύ καλή πρόταση για δουλειά και ήξερα ότι τη συζητούσε πολύ σοβαρά, αρκεί να τα έβρισκε στα οικονομικά.

Ότι από την καινούρια χρονιά θα άλλαζα σχολείο, επίσης το ήξερα – έτσι κι αλλιώς, όλοι όσοι πάνε γυμνάσιο αλλάζουν σχολείο.

Ότι θα μετακομίζαμε, όμως, στη φωλιά του λύκου κι ότι θα πήγαινα γυμνάσιο σ' ένα σχολείο όπου όλα θα έμοιαζαν εχθρικά απέναντί μου, δεν το περιμένα.

Και γι' αυτό αντέδρασα.

Μόνο που, μερικές φορές, όσο και να αντιδράς, τα πράγματα έχουν πάρει την πορεία τους κι εσένα δε σου μένει παρά να τα παρακολουθείς.

Όπως όταν σου στείλουν το πέναλτι στη δεξιά γωνία κι εσύ έχεις πέσει στην αριστερή.

Τι κάνεις τότε;

Απλώς μετράς ένα γκολ σε βάρος σου και περιμένεις να πατίσεις.

Θα 'ναι ένα λάθος του σέντερ φορ; Θα 'ναι καμιά εμπνευσμένη έξοδος σου; Θα 'ναι ένα οφσάιντ που λανθασμένα υποδεικνύει ο διαιτητής υπέρ της ομάδας σου; Πάντως θα πατίσεις. Γι' αυτό να είσαι σίγουρος!

Μερικές φορές σκέφτομαι ότι η ζωή είναι σαν την μπάλα – όλο γυρίζει. Τη μία θα χάσεις, την άλλη θα κερδίσεις. Δε

γίνεται να χάνεις πάντα. Ειδικά όταν σου αρέσει αυτό που κάνεις.

«Δεν ήξερα ότι σου αρέσει τόσο πολύ το ποδόσφαιρο» είπα.

«Δε σου φαίνεται...»

Κοκκίνισες.

Τρελαινόμουν να σε βλέπω έτσι, αμήχανο.

«Είναι παλιά ιστορία».

«Θα μου την πεις;»

Σήκωσες την κουκούλα και πλησίασες το κεφάλι σου στο δικό μου.

«Θα σ' την πω» μου 'πες σιγανά. «Θα σ' την πω από την αρχή».

— • —

Με λένε Γιάννη Χαραλαμπίδη, είμαι δεκαπέντε χρονών και ως τα δώδεκα ζούσα στη Γρηγορίου Λαμπράκη, στην Άνω Τούμπα, απέναντι από το γήπεδο του ΠΑΟΚ.

Ο νονός μου με βάφτισε στην Αγία Βαρβάρα, εκεί όπου, όπως λέει, οι παπάδες κάνουν δέηση τις Κυριακές «υπέρ επιτυχούς έκβασης του ποδοσφαιρικού αγώνος της ομάδος μας». Τα πρώτα μου γενέθλια τα έκανα στη Θύρα 4, στον αγώνα ΠΑΟΚ- Άρσενal (1-0 αλλά δε θυμάμαι τίποτα, γιατί ποιος θυμάται τα πρώτα του γενέθλια;), παρέα πάλι με τον νονό μου και τον γιο του, τον Δημήτρη, που είναι τώρα εικοσάρης και τρελαμένος παοκτζής. Έχω και φωτογραφίες από κει. Θα σ' τις δείξω μια μέρα – θα τρελαθείς στα γέλια.

«Καλά, είναι τρελός ο νονός σου; Δώδεκα μηνών σε πήγε στο γήπεδο;»

Χαμογέλασες.

«Δεν είναι τρελός ο νονός μου – παοκτζής είναι!»

Όταν ήμουνά πέντε, ο νονός μου με πήρε μαζί του στη Νέα Φιλαδέλφεια, στον τελικό του κυπέλλου με τον Ολυμπιακό. Εκεί θυμάμαι ότι είχα φοβηθεί πάρα πολύ (για να καταλάβεις, είχα φάει και τα πρώτα μου δακρυγόνα κι είχα μάθει και το κόλπο με το μαντίλι και το λεμόνι) αλλά ήμουνά δίπλα στον νονό μου και στους φίλους του που με είχαν στα όπα όπα γιατί έφερνα, λέει, γούρι στην ομάδα, κι ένιωθα κάπως ασφαλής. Φυσικά δεν είχα δει τίποτα από το ματς, αλλά θυμάμαι ότι είχαμε κερδίσει 4-2 κι ότι στο τέλος ο νονός μου με είχε πάρει με τους φίλους του και με πετούσαν ψηλά από τη χαρά τους, μέχρι που ήρθε ένας ματατζής και τους είπε κάτι που μάλλον είχε να κάνει με μένα κι αυτοί με άφησαν κάτω κι άρχισαν να του τραγουδάνε διάφορα.

Κι από κει έχω φωτογραφίες. Είμαι ντυμένος στα ασπρόμαυρα και ίσα που διακρίνομαι πίσω από ένα σύννεφο δακρυγόνων.

«Πέντε χρονών σε πήγε μέσα στα δακρυγόνα!; Οι γονείς σου το ήξεραν;»

Όχι, δεν το ήξεραν. Ο νονός μου τους είχε παραμυθιάσει ότι θα με πήγαινε εκδρομή στην Αθήνα και με είχε ορκίσει να μην πω τίποτα στον πατέρα μου γιατί «είναι κρυφογαύρος». Εγώ, φυσικά, είχα κρατήσει το στόμα μου κλειστό. Άσχετα αν τη Δευτέρα το είχε μάθει όλο το νηπιαγωγείο κι

η διευθύντρια συγκέντρωσε όλα τα τμήματα στη μεγάλη αίθουσα και με έβαλε να τους πω πώς πέρασα. Μετά, μας έβαλε να ζωγραφίσουμε τον τελικό. Εγώ ζωγράφισα ένα μεγάλο γκριζο σύννεφο κι αποκάτω το κύπελλο. Κάτω κάτω έγραψα ΠΑΟΚ ΟΛΕ.

«Ήξερες να γράφεις από το νηπιαγωγείο;»

«Το όνομά μου και ΠΑΟΚ. Το ΟΛΕ ήταν καινούρια λέξη...»

Αυτοσαρκασμός.

Δύο χρόνια μετά, όταν ήμουν εφτά, είδα τον ΠΑΟΚ να κερδίζει 1-0 τους αρειανούς στην Τούμπα και να σηκώνει κι άλλο κύπελλο. Τότε ήταν που είχα πάει στην Αριστοτέλους με τον Δημήτρη και τον νομό μου και γύρισα σπίτι στις τρεις το πρωί δίχως φωνή από τους πανηγυρισμούς αλλά και πολύ τρομαγμένος από τις φωτιές στη Νίκης και στον Λευκό Πύργο.

«Τρεις το πρωί;» σε ρώτησα παραξενεμένη. «Μα, ήσουν εφτά χρονών... Κι οι δικοί σου τι είπαν;»

Οι δικοί μου με περίμεναν μπροστά στην τηλεόραση που έδειχνε τα επεισόδια. Όταν μπήκαμε σπίτι με τον νομό μου, η μαμά με πήρε αγκαλιά και με ρώτησε αν είμαι καλά. Ο μπαμπάς αγριοκοίταξε τον νομό και του είπε κάτι για το κινητό του κι ότι δεν ήθελε να μιλήσει εκείνη την ώρα αλλά θα τα έλεγαν την επόμενη μέρα. Μετά, όταν μείναμε μόνοι, με έστρωσαν κι οι δυο στον καναπέ και μου είπαν ότι θα έπρε-

πε να τελειώνει αυτή η ιστορία με τον ΠΑΟΚ και τον νομό μου γιατί είχαν αρχίσει να ανησυχούν, κι ότι ελπίζαν πως, όταν θα μεγάλωνα, θα έβρισκα άλλα ενδιαφέροντα, πιο δημιουργικά από το να υποστηρίζω μια ομάδα, όσο καλή κι αν είναι αυτή.

«Δεν είχαν κι άδικο, εδώ που τα λέμε...»

«Καθόλου!»

Εννοείται πως τότε είχα θυμώσει πολύ και τους είχα πει ότι ο ΠΑΟΚ δεν είναι μια ομάδα αλλά η μόνη ομάδα, κι ότι δε θα πάψω ποτέ να τον υποστηρίζω γιατί ένας παοκτζής παύει να είναι παοκτζής μόνο όταν πεθάνει. Ο πατέρας μου (που ήμουν αίσιογυρος πια πως ήταν κρυφογαύρος γιατί το διάστημα εκείνο είχα γνωρίσει πολλούς φίλους του που ήταν ολυμπιακοί) κούνησε το κεφάλι σαν να μου έλεγε «Λυπάμαι για σένα» και με έστειλε για ύπνο. Την επόμενη μέρα πήρε τηλέφωνο τον νομό μου και γίναν μαλλιά κουβάρια. Εγώ ήμουν στο δωμάτιό μου αλλά είχα μισανόξει την πόρτα και τον άκουγα πεντακάθαρα.

«Δε θα μου τον κάνεις χουλιγκανάκι τον Γιάννη» του είχε πει. «Καλή η πλάκα με τον ΠΑΟΚ, αλλά μέχρι ένα σημείο. Τέρμα το γήπεδο μαζί του – καταλαβαίνεις τι σου λέω;»

Δεν ξέρω τι του απαντούσε ο νομός μου και τι είπαν στο τέλος, αλλά όταν έκλεισαν το τηλέφωνο, ο μπαμπάς ήταν κατακόκκινος και απόφευγε να με κοιτάξει (κάτι που δεν ήταν ποτέ καλό σημάδι). Μετά είπε στη μαμά: «Πρέπει να κουβεντιάσουμε, Ασπασία. Δεν παίρνεις την κοπέλα τηλέφωνο να έρθει να προσέξει τον Γιάννη για δυο τρεις ωρίτσες;».

Η μαμά πήρε την κοπέλα τηλέφωνο και μετά θυμάμαι ότι είχε έρθει στο δωμάτιό μου και με είχε πάρει αγκαλιά δίχως να μιλάει, ενώ ο μπαμπάς ακουγόταν από το σαλόνι να ξεφυλλίζει την εφημερίδα. Κανέννας δε μιλούσε. Όταν ήρθε η κοπέλα, φύγανε οι δυο τους και γύρισαν όταν έπαιζε στην τηλεόραση αθλητικά. Ο μπαμπάς δεν ήταν πια κόκκινος ούτε απόφευγε να με κοιτάξει. Κάθισαν κι οι δυο απέναντί μου, στον καναπέ, κι ο μπαμπάς μού είπε: «Όλα καλά, Γιάννη μου. Μόνο που δε θα ξαναδείς τον νονό σου για ένα διάστημα».

«Και δεν τον ξαναείδες;»

Θυμάμαι ότι εκείνη την ώρα δε με ένοιαξε καθόλου που δε θα ξανάβλεπα τον νονό μου «για ένα διάστημα» γιατί φοβόμουνα πως θα με έβαζαν πολύ μεγάλη τιμωρία, οπότε αυτό ήταν το λιγότερο που θα μπορούσα να πάθω. Κι έπειτα, δεν ήθελα να βλέπω στενοχωρημένο τον πατέρα μου, γιατί μου ερχόταν να βάλω τα κλάματα. Κάπου καταλάβαινα ότι είχε δίκιο.

Σε κοίταξα με δυσπιστία.

«Αλήθεια το λες τώρα;... Καταλάβαινες ότι είχε δίκιο;»

«Δεν ξέρω. Μάλλον φοβόμουνα τα άκρα».

«Και θέλεις να πεις ότι είχες καταλάβει πως το να πηγαίνεις στο γήπεδο ήταν ακραίο;»

«Όχι το γήπεδο, αλλά οι φωτιές, τα σπασμένα μαγαζιά, οι βρισιές...»

«Ήταν κι ο νονός σου μέσα σ' αυτά;»

«Κανονικά!»

«Ωραίος νονός...»

«Δε λες τίποτα».

Τελικά, έκανα έξι μήνες να ξαναδώ τον νονό μου αλλά μιλούσα μαζί του στο τηλέφωνο κάθε Δευτέρα για να σχολιάσουμε τα ματς του ΠΑΟΚ και την απόδοση της ομάδας, κι αυτό πάντοτε όταν έλειπε ο μπαμπάς –εννοείται–, γιατί δεν ήθελα να ξέρει ότι μιλάω μαζί του. Παρόλα αυτά, δε σταμάτησα να παρακολουθώ τους εντός έδρας αγώνες του ΠΑΟΚ από το μπαλκόνι του σπιτιού μας. Μπορεί να μην έβλεπες τι γινόταν στον αγωνιστικό χώρο, αλλά την ατμόσφαιρα στο γήπεδο τη ζούσες, ήθελες δεν ήθελες. Οι φωνές από μια χαμένη ευκαιρία, οι πανηγυρισμοί για ένα γκολ ή οι αποδοκιμασίες για μια απόφαση του διαιτητή που δεν άρεσε, έφταναν ως το δωμάτιο της μαμάς και του μπαμπά που έβλεπε στον ακάλυπτο, στο πίσω μέρος της πολυκατοικίας.

Ακόμα, όμως, κι αν λείπαμε κάποιο Σαββατοκύριακο από το σπίτι και δεν είχε τηλεόραση εκεί που βρισκόμασταν (ή είχε και δε με άφηναν να την ανοίξω), εγώ ενημερωνόμουν για τον αγώνα του ΠΑΟΚ στο σχολείο όπου, έτσι κι αλλιώς, οι Δευτέρες ήταν αφιερωμένες στον σχολιασμό του αγώνα της προηγούμενης μέρας.

«Τι σημαίνει ότι οι Δευτέρες ήταν αφιερωμένες στον σχολιασμό του αγώνα της προηγούμενης μέρας;»

Χαμογέλασες και πέρασες το χέρι σου πάνω από τους ώμους μου. Αναρίγησα.

«Σωστά. Πού να ξέρεις;» μου 'πες.

Στο σχολείο μας όλοι –κι όταν λέω όλοι, εννοώ ακόμα κι οι

δασκάλες, ο γυμναστής και η διευθύντρια– ήταν ΠΑΟΚ. Στις μπασκέτες μας, ας πούμε, ήταν ζωγραφισμένο το σήμα του ΠΑΟΚ. Οι μπάλες μας έγραφαν όλες ΠΑΟΚ και οι περισσότεροι από μας πηγαίναμε σχολείο με φανέλες του ΠΑΟΚ. Εγώ τότε (μαζί με το ενενήντα τοις εκατό των αγοριών) φορούσα τη φανέλα του Σαλπιγγίδη που ήταν αρχηγός μας, άσχετα αν μετά πουλήθηκε στους πράσινους.

Αυτό το τελευταίο με τον αρχηγό σας δεν το κατάλαβα ακριβώς, αλλά δεν είχε και μεγάλη σημασία.

Σημασία είχε το χέρι σου στον ώμο μου κι αυτό το ανεπαίσθητο άγγιγμα των ακροδάχτυλών σου στο μπράτσο μου.

«Δηλαδή δεν είχατε ούτε έναν που να υποστηρίζει άλλη ομάδα;» σε ρώτησα για ξεκάρφωμα. «Λίγο κουλό, ε;...»

Ναι, όλοι ήταν ΠΑΟΚ, εκτός από τον Παρουσιάδη που πήγαινε στη Δ3 κι ήταν αρειανός. Αλλά αυτός έφυγε στη μέση της χρονιάς. Το να είσαι ΠΑΟΚ ήταν κάτι αυτονόητο για μας –κάτι σαν να λέμε είσαι χριστιανός, δηλαδή– κι αν δεν ήσουν, τότε κακοπερνούσες, όπως ο Παρουσιάδης που σηκώθηκε και πήγε σχολείο στον Χαριλάου, με τους δικούς του, και ησυχάσαμε, γιατί εμείς, στο σχολείο μας, δε θέλαμε αρειανούς που ήταν οι χειρότεροι εχθροί μας, σχεδόν όσο και οι ολυμπιακοί.

Με πιάσανε τα γέλια.

«Πού να ήξερες, ε;»

Σε ένιωσα να τοιτώνεις. Με κοίταξες για μερικά δευτε-

ρόλεπτα δίχως να μιλάς και μετά κούνησες το κεφάλι. Πόσο θα 'θελα να ξέρω τι σκεφτόσουν!

Αυτά γίνονταν όταν ήμουν Γ' Δημοτικού. Πού να ήξερα τότε ότι κάποια μέρα θα βρισκόμουν στη θέση του Παρουσιάδη και θα έπρεπε να επιβιώσω δίχως να έχω την εναλλακτική λύση να σηκωθώ να φύγω, όπως έκανε αυτός.

Ξαναγυρνάω, δηλαδή, σ' αυτό που σου 'λεγα προηγουμένως: Αν δεν μπορείς να αντιδράσεις, κοιτάς την μπάλα να μπαίνει στα δίχτυα σου και περιμένεις να πατοίσεις. Μπάλα είναι και γυρίζει...

Πήρες το χέρι από τον ώμο μου κι έτριψες τον καρπό σου σαν να πονούσε. Ένα πλοίο μπήκε ολόφωτο στο λιμάνι αλλά γρήγορα χάθηκε από το οπτικό μας πεδίο. «Θα 'πιασε στην άλλη μεριά» σκέφτηκα.

«Θα σου πω τώρα για το πώς ξεκίνησα να παίζω μπάλα» είπες. «Αντέχεις;»

Γέλασα και σου έκανα νόημα να συνεχίσεις.

«Να με κρατάς, μόνο. Μη φεύγεις μόνος σου...»

Με κράτησες.

— . —

Μπορεί να έβλεπα μπάλα (όποτε μπορούσα, δηλαδή, γιατί έχω την υποψία ότι ο πατέρας μου, μετά το επεισόδιο με τον νονό μου, σταμάτησε να βλέπει αθλητικές εκπομπές στην τηλεόραση για να μου δώσει το «καλό» παράδειγμα), μπορεί να ήξερα όλες τις εντεκάδες του ΠΑΟΚ από την εποχή

που πρωτοέπαιξε ο Κούδας μέχρι τότε, μπορεί, ακόμα, να ήξερα απέξω κι ανακατωτά όλους τους κανονισμούς του ποδοσφαίρου (ακόμα και τότε έπρεπε να αφήνει πλεονέκτημα ο διαιτητής), αλλά στο παιχνίδι ήμουν ασέτη καταστροφή και το ήξερα από πολύ μικρός.

Ευτυχώς, δηλαδή, γιατί δε στενοχωριόμουν κιόλας που οι συμμαθητές μου με είχαν κάνει πέρα και με έβαζαν να παίζω άμυνα (στη θέση που παίζαν όλοι οι αποτυχημένοι, δηλαδή), φροντίζοντας, ταυτόχρονα, να μη μου πολυδίνουν την μπάλα γιατί το πιθανότερο ήταν ότι θα μπερδεύομουν και θα την έχανα ή ότι θα την έστελνα στα περιστέρια αντί στον Αποστόλη, ας πούμε, που ήταν φίλος μου και το καλύτερο εννιάρι που είχε βγάλει η Θεσσαλονίκη μετά τον Σαλπγγίδη.

Έτσι, όταν πια ήμουν Δ' Δημοτικού, είχα σταματήσει σχεδόν να παίζω μπάλα και με έβαζαν να κάνω τον διαιτητή. Έτσι κι αλλιώς, τους κανονισμούς τους ήξερα απέξω κι ανακατωτά.

Νομίζω, πάντως, ότι ήμουν πολύ καλός διαιτητής γιατί όλοι με άκουγαν και κανείς δεν αμφισβητούσε τις αποφάσεις μου. Τώρα όμως που το σκέφτομαι, μπορεί και να φοβόντουσαν μήπως μου έρθει η έμπνευση να παίζω, κι είμαι σίγουρος πως κανένας –μα κανένας– δε με ήθελε στην ομάδα του.

«Καλά, και πώς...»

Κατάλαβες τι ήθελα να σε ρωτήσω και με σταμάτησες.

«Θα σου πω... Θα σου πω...»

Βιαζόσουν. Βιαζόσουν πραγματικά να τα πεις.

Τότε ήταν που του ήρθε του κυρίου Τάκη, του γυμναστή μας, να μας πάει μια μέρα στο γήπεδο της Μαλακοπής και να μας βάλει να παίξουμε όλοι μαζί ποδόσφαιρο για να μας μάθει τους κανόνες (λες και δεν τους ξέραμε). Κι όταν λέω «όλοι μαζί», εννοώ και τα κορίτσια που, όπως όλα τα αγόρια πιστεύαμε τότε, την μπάλα την είχαν μόνο για τα μήλα ή, άντε, για να παίζουν και βόλει.

Μου 'ρθε να σε τοιμπήσω εκείνη την ώρα, να σου πω κάτι απ' αυτά τα κοριτσιότικα του στιλ «Το πιστεύεις ακόμα;» ή κάτι άλλο, αλλά ήσουν τόσο απορροφημένος απ' αυτό που έλεγες, που δεν τόλμησα. Δεν ήξερα, κιόλας, πώς θα το πάρεις...

Ο κύριος Τάκης όρισε αρχηγούς των δύο ομάδων τον Αποστόλη και τον Θάνο, που ήταν φίλοι και έπαιζαν μαζί στην ομάδα της γειτονιάς, που τη λέγαμε «Αετός» από το «Δικέφαλος Αετός». Ο Αποστόλης ήταν εννιάρι (αυτό σου το 'χω πει) κι ο Θάνος εφτάρι σαν τον Ζαγοράκη, που τον είχε θεό του και ήθελε να του μοιάσει, άσχετα αν εκείνη την εποχή δεν είχε σχέση με τον ΠΑΟΚ.

Κατάλαβα ότι θα μου 'λεγες διάφορα που δε θα καταλάβαινα ακριβώς (όπως αυτό με τον Ζαγοράκη που δεν είχε σχέση με τον ΠΑΟΚ) αλλά σκέφτηκα πως δε θα είχε νόημα να σε διακόπτω κάθε τόσο για εξηγήσεις. Ήξερες ότι ήμουνα άσχετη από μπάλα κι αν ήταν κάτι σημαντικό, θα μου το 'λεγες.

Σε εμπιστευόμουν, Γιάννη, κι ας σε ήξερα τόσο λίγο!

Αυτοί άρχισαν να παίρνουν παίκτες, με πρώτο τον Απο-

στόλη που νίκησε στα βήματα. Όταν τελείωσαν με τα αγόρια που ήξεραν μπάλα, και προκειμένου να μην πάρει κορίτσι στην ομάδα του, ο Αποστόλης διάλεξε εμένα.

«Θα παίζεις τέρμα» μου είπε κι εγώ συμφώνησα.

Την εποχή εκείνη πίστευα πως το να παίζεις τερματοφύλακας ήταν μια διόλου τιμητική θέση – πολύ χειρότερη, μάλιστα, από το να παίζεις αμυντικός. Για να καταλάβεις, όταν παίζαμε μπάλα στη γειτονιά, κανείς δεν καθόταν στο τέρμα και πάντα έβαζαν τους πιο άχρηστους (αλλά καλύτερους από μένα που έκανα τον διαιτητή) να παίζουν μπακότερμα. Έτσι, τους περιορίζαν στην άμυνα για να μην τους έρθει καμιά έμπνευση και χαλάσουν το παιχνίδι. Κι όταν πάλι παίζαμε κανέναν αγώνα με ομάδα από άλλη γειτονιά, κανείς δεν ήθελε να καθίσει στο τέρμα και πάντα το έριχναν στον κλήρο. Αλλά και πάλι, όποιος γινόταν τερματοφύλακας, μάλλον διακοσμητικός ήταν γιατί ποτέ δε θυμάμαι κάποιον να γλίτωσε κάποιο γκολ ή να έκανε καμιά απόκρουση της προκοπής.

Ξαναγυρνάω όμως στο παιχνίδι εκείνο με τα κορίτσια, για να σου πω ότι, τελικά, στην ομάδα του Αποστόλη έπαιξαν πέντε κορίτσια, ενώ στην ομάδα του Θάνου έξι. Φυσικά, ο τερματοφύλακας της ομάδας του Θάνου ήταν κορίτσι, και μάλιστα η Ναταλία, που δεν ήξερε καλά ελληνικά γιατί μόλις είχε έρθει από τη Μολδαβία.

Γύρισα και σε κοίταξα παραξενεμένη. Μπορεί κι αγριεμένη.

Τι εννοούσες;

Το κατάλαβες και βιάστηκες να μου εξηγήσεις.

Μιλούσες γρήγορα – να με προλάβεις.

Όχι, όχι! Δεν είναι αυτό που νομίζεις. Η Ναταλία ήταν μια χαρά κορίτσι. Έμεινε στο ισόγειο της πολυκατοικίας μας και λίγο καιρό μετά γίναμε και φίλοι. Δε σου το λέω γιατί είχα κάτι μαζί της. Σ' το λέω για να καταλάβεις σε τι εκτίμηση είχαμε όλοι (κι εγώ μαζί) τους τερματοφύλακες...

Μου άρεσε που βιάστηκες να με προλάβεις.

Σου 'σφιξα το χέρι και χαμογέλασα.

«Έλα... Συνέχισε!»

Τέλος πάντων, στον αγώνα εκείνο νικήσαμε 2-0 με δύο γκολ του Αποστόλη. Εγώ έκανα πέντε αποκρούσεις (που σημαίνει έσωσα πέντε σίγουρα γκολ) και έξι εξόδους (δηλαδή έπιασα την μπάλα πριν φτάσει σε κάποιον αντίπαλο παίκτη που ήταν σε θέση για να βάλει γκολ) και όταν τελειώσαμε και ηρεμήσαμε από τους πανηγυρισμούς, είπε ο κύριος Τάκης:

«Συγχαρητήρια στην ομάδα του Αποστόλη για τη νίκη και σε όλους σας γιατί παίξατε πολύ καλά, δίχως αντιαθλητικές ενέργειες και χτυπήματα πίσω από την πλάτη. Και τώρα, θέλω να μου πει ο καθένας σας ποιος ήταν, κατά τη γνώμη του, ο καλύτερος παίκτης στο γήπεδο».

Τα κορίτσια ψήφισαν την Κατερίνα που, πράγματι, είχε παίξει σαν αγόρι, δηλαδή καλά αλλά όχι και σαν τον Αποστόλη ή τον Θάνο που ήταν αγόρια και ήξεραν και μπάλα. Τα αγόρια της ομάδας του Θάνου ψήφισαν τον Θάνο που ήταν ο αρχηγός τους και είχε χάσει και τις ευκαιρίες για γκολ (τα σουτ που είχα αποκρούσει εγώ, δηλαδή, εκτός από ένα που ήταν του Τάσου) και τα αγόρια της ομάδας μας ψήφισαν τον Αποστόλη, που είχε βάλει και τα γκολ. Αυτόν ψήφισα κι εγώ.

Κάπου ν' ανήκεις

Φίλιππος Μανδηλαράς

Ένα αγόρι που μεγάλωσε απότομα αποφασίζοντας να μη συμβιβαστεί με καμιά ομάδα, κανένα χρώμα, καμιά σημαία και καμιά πατρίδα αφηγείται την επικίνδυνα αντιφατική και γεμάτη ζωή του στο κορίτσι που έχει ερωτευτεί, με φόντο μια κοινωνία σε αναβρασμό που αναζητά κάθε νύχτα το επόμενο θύμα της.

Ένα βιβλίο σκληρό, τρυφερό, δυνατό, ευαίσθητο, ρευστό και πυρωμένο, για όσους επιδιώκουν να ανήκουν, αλλά με τους δικούς τους όρους.

ΕΙΚΑΣΤΙΚΟ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ: Βίλλυ Καραμπατζιά

Διαβάστε επίσης:

Πρώτος έρωτας,
ποδόσφαιρο,
μουσική, βία

ISBN 978-960-16-3440-1

9 789601 634401

13+

Βοηθ. κωδ. μπχ/σνς 07440